

Saksnr: 2019/31-1
Saksbehandlar: Merete hauge

Saksframlegg**Saksgang**

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for opplæring og kompetanse		28.11.2019
Fylkesutvalet		03.12.2019
Fylkestinget		17.12.2019

Rom- og funksjonsprogram for Fagskolen i Hordaland og Rom- og funksjonsprogram for Laksevåg og Bergen Maritime vidaregåande skule**Forslag til vedtak**

1. Fylkestinget godkjenn dei framlagde rom- og funksjonsprogramma.
2. Fylkestinget godkjenn framlegget om å redusere areal i romprogramma som følgje av sambruk og samlokalisering av skulane.
3. Vidare prosjektgjennomføring føreset at utbygginga vert prioritert i investeringsprogrammet i økonomiplanen.

Samandrag

Med bakgrunn i skulebruksplanen og seinare vedtak i Fylkestinget knytt til dimensjonering av elev- og studenttal vart arbeidet med programmering for utviding av Fagskolen i Hordaland og samanslåing av Laksevåg vgs og Bergen maritime vgs starta i desember 2018.

Byggearbeida kan starte i 2022 med ferdigstilling i 2024.

Det er lagt opp til ei auke i studenttalet for Fagskolen frå om lag 1200 til 1700 fordelt på heil- og deltids plassar. Skulen er dimensjonert for 155 tilsette. Den vidaregåande skulen planleggjast for 405 yrkesfagelevar, 150 elevar på Læringskolen og 97 tilsette.

Areal

Fagskolen i Hordaland	10.449 m ²
Laksevåg og Bergen maritime vgs	10.339 m ²
Sum bruttoareal utan sambruk	20.788 m²
Vinst som følgje av sambruk	1.015 m ²
Bruttoareal (oppvarma) ved sambruk	19.743 m²

Bruttoareal (uoppvarma) ved sambruk 654 m²

Rune Haugsdal
prosjektleder

Ingrid Kristine Holm Svendsen
påtroppande fylkesdirektør for
Organisasjon og økonomi

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift.

Vedlegg

- 1 Rom- og funksjonsprogram Laksevåg og Bergen maritime vgs
- 2 Rom- og funksjonsprogram Fagskolen i Hordaland
- 3 Rapport - Mulighetsstudie Nye LAV og Fagskolen
- 4 Kulturminnedokumentasjon Laksevåg vgs

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Rom- og funksjonsprogramma (RFP) skildrar behov og ønskjer fylkeskommune har i samband med at Fagskolen i Hordaland skal utvide sitt studietilbod og at nye Laksevåg og Bergen maritime vgs skal etablerast på tomte der Laksevåg vgs ligg i dag. Programmet for Fagskolen omfattar hovudadministrasjonen og utviding av fagtilboda som i dag vert tilbydd på Nordnes og på Nygård ved Bergen Maritime vgs. Fagskolen sitt desentraliserte tilbod på Austevoll, Hjeltnes, Stord og Voss er ikkje omfatta av programmet.

Rom- og funksjonsprogrammering for nye Laksevåg og Bergen maritime vgs har gått føre seg parallelt med Fagskolen, og omfattar 405 studieplassar innanfor bygg- og anlegg, teknisk industriell produksjon elektrofag. I tillegg kjem elevplassar for lærlingskulen som har 150 elevar fordelt på 8 klassar som kvar er tilstade på skulen 1-2 dagar i veka.

Fordelar ved samlokalisering og sambruk er ikkje del av dei einskilde programma, men vert gjort greie for i denne saka.

Politiske vedtak, omfattande brukarmedverknad og den fylkeskommunale arealmodellen (FEF) har vore førande for arbeidet.

Tidligere politiske vedtak

I samband med rullering av skulebruksplanen for 2017-2030, gjorde Fylkestinget 4. oktober 2016 vedtak om at Laksevåg vgs og Bergen maritime vgs skulle slåast saman til ein skule og at den nye skulen skulle samlokalisert med Fagskolen i Hordaland på tomte der Laksevåg vgs. ligg i dag.

<https://einnsyn.hfk.no/eInnsyn/DmbHandling/Details/7917?sourceDatabase=>

Uttale frå Hordaland fagskolestyre 02.11.2016 vert vedteken slik det går fram av saka «Uttale til sak om ny lokalisering av Fagskolen i Hordaland til Laksevåg vgs».

<https://einnsyn.hfk.no/eInnsyn/DmbHandling/Details/8381?sourceDatabase=>

Fylkestinget vedtok 07.03.17 i saka «Fagskolen i Hordaland og yrkesfagleg vidaregåande skule samlokalisert på Laksevåg» at den vidaregåande skulen skal verte dimensjonert med ei ramme på 400 elevplassar på dei yrkesfaglege utdanningsprogramma BA, EL og TIP.

<https://einnsyn.hfk.no/eInnsyn/DmbHandling/Details/8926?sourceDatabase=>

I same møte fatta Fylkestinget vedtak i saka «Fagskolane i Hordaland - utfordringar og moglegheiter», om tiltak for å styrke fagskulesektoren.

<https://einnsyn.hfk.no/eInnsyn/DmbHandling/Details/8973?sourceDatabase=>

12.06.18 vedtok Fylkestinget i saka «Dimensjonering av fagskulen på Laksevåg i 2023» at Fagskolen skal verte dimensjonert for 1700 studantar, 725 på heiltid og 975 på deltid.

<https://einnsyn.hfk.no/eInnsyn/DmbHandling/Details/12246?sourceDatabase=>

Fylkesutvalet vedtok å ta saka «Samarbeid mellom fagskulane i komande Vestland og Høgskulen på Vestlandet» til orientering i møtet 20.06.19.

Fagskulen i Sogn og Fjordane, Fagskolen i Hordaland og Høgskulen på Vestlandet arbeidar med ein strategisk samarbeidsavtale / intensjonsavtale om mellom anna betre utnytting av opplæringsutstyr, lokale, investeringar, etter- og vidareutdanning med meir. I sum bør ein styrka samarbeide mellom dei høgare utdanningsinstitusjonane i Hordaland og Vestland for å betre og auke tilgangen til kompetanse, samtidig som ein sikrar fagskulen sin eigenart.

<https://einnsyn.hfk.no/eInnsyn/DmbHandling/Details/15503?sourceDatabase=>

Lokalisering

Arbeidet med rom- og funksjonsprogramma gikk føre seg samstundes med førebuinga av saka «Samarbeid mellom fagskulane i komande Vestland og Høgskulen på Vestlandet». Ein av grunnane til at det er laga separate rom- og funksjonsprogram for Fagskolen og den vidaregåande skulen, er at brukargruppene ved Fagskolen har vore noko avventande til samlokalisering på tomte til Laksevåg vgs. Dei ønskte å sjå om den politiske saka, ville opne for vurderingar av organisatoriske og sambruksmessige fordelar med ei plassering nærare høgskulen sine lokalar på Kronstad.

Vi kartla difor skulane sine behov kvar for seg, slik at rom- og funksjonsprogramma anten kan nyttast ved samlokalisering og sambruk ved Laksevåg vgs eller om ønskjeleg nærare høgskulen.

Situasjonen i dag

Laksevåg vgs ligg ved Gravdal/Nygård i Laksevåg bydel omfattar i dag tre ulike bygg og tre ulike bruksnummer. A-bygget som er det tidlegare Laksevåg gymnas er ført opp i 1965, medan B-bygget vart bygd som yrkesskule i 1976. Dei seinare åra er det sett opp eit kaldt lager og garasjebygg nær B-bygget. Skuletomta har eit samla areal på ca. 23.000 m².

Planstatus og planføringar

I kommuneplanens arealdel 2018 ligg eigedomen i Ytre forettingssone – Y. Planen set krav om stadsanalyse som grunnlag for utarbeiding av ny reguleringsplan. Grad av utnytting skal tilpassast omgjevnadane og vere mellom 30 og 120 %. Byggjehøgder skal tilpassast omgjevnadar og terreng, og ikkje gje vesentleg reduksjon i sol- og utsiktsførehold for eksisterande bustadar. Det er sett krav om mellom 38 og 58 parkeringsplassar for bil og minimum 765 parkeringsplassar for sykkel. Det er høve til frikjøp av plassar. Parkering for bilar og sykklar tek utgangspunkt i føringane i kommuneplanens arealdel, vedteken i juni 2019.

Nasjonale føringar tilseier at transport med særleg vekt på kollektivtransport, sykkel og gange vil vere eit sentralt tema.

Bergen kommune arbeidar med eit strategisk planprogram for Laksevåg, og eigedomen ligg i ytre sone i planen. Det er ikkje kjent kva krav som vil følgje av planen.

Vi kan ikkje rekne med å kunne nytte gjeldande reguleringsplan frå 1964. Reguleringsarbeid og mogelege rekkjefølgjekrav er ikkje kostnadsberekna.

Mogleiksstudie og Kulturminnedokumentasjon

Det er laga eit mogleiksstudie (sjå vedlegg) som grovt skildrar areal og volum og ulike måtar å nytte tomte på. Studien tek ikkje omsyn til plassering av funksjonar. Kulturminnefaglege vurderingar er skildra i Kulturminnedokumentasjon for Laksevåg vgs (sjå vedlegg), og har gjeve føringar i mogleiksstudiet.

A-bygget er vurdert til å ha stor kulturhistorisk verdi på grunn av sine tidstypiske fasadar og ein aula som har gode estetiske og romlige kvalitetar og arkitektonisk eigenverdi.

B-bygget er vurdert til å ha middels stor kulturhistorisk verdi. Det er i hovudsak bruk av materiale og plasseringa i terrenget som gir bygget karakter og eigenverdi.

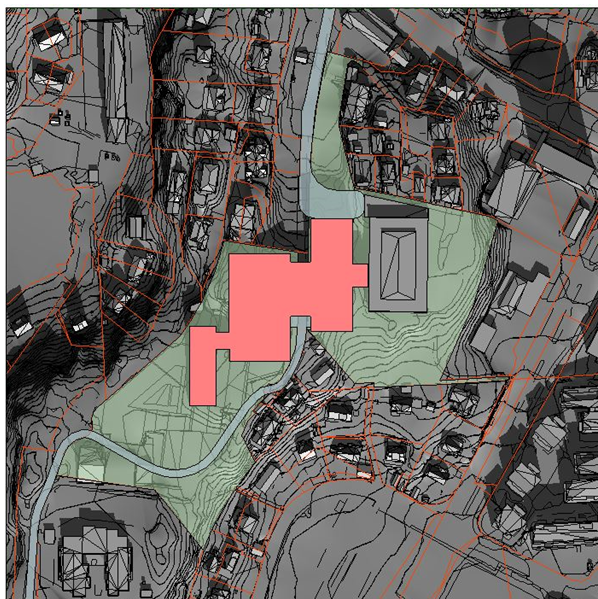
Alternativ F i mogleiksstudie står fram som det beste alternativet for ei utviding av skuleanlegget.

Alternativet tek utgangspunkt i å rive bygg B. B-bygget er på ca. 8175 m², og vil verte erstatta med eit nybygg på ca 14.400 m².

A-bygget på omlag 5360 m² vert føreslått rehabilitert og bygd saman med nybygget.

Naboeigedomane øst for B-bygget vil då få ny tilkomst frå veg mot sør, medan skulen kan få tilkomst frå både nord og sør.

Alternativ F2, som er ein justert variant av alternativ F, kan gje ein betre løysing med omsyn til å bevare den karakteristiske fasaden til A-bygget.

Alternativ F

Alternativ F2

Rom- og funksjonsprogram

Rom- og funksjonsprogrammet er laga i samarbeid med elevar, studentar, tilsette og leiarar ved skulene. Det har vore to møter med kvar av dei tretten brukargruppene ved Fagskolen, og tre til fire møter med nitten brukargrupper ved dei to vidaregåande skulane.

FEF arealmodell har vore utgangspunkt for avstemming av arealbehovet, og det har vore fokus på arealeffektivitet og at alle typar areal bør vere mest mogeleg i bruk.

Naudsynt areal for kvar av skulane og fordelar ved samlokalisering og sambruk er vist under:

Areal som vert redusert som følgje av sambruk:*Fellesfunksjoner:*

• Hovudinngang og vestibyle/ foajé	80 m ²
• Ekspedisjon	15 m ²
• Kjøkken	80 m ²
• Kantine	80 m ²
• Bibliotek	80 m ²
• IT- tenesta	10 m ²

Generelle læringsareal:

• Auditorium	80 m ²
--------------	-------------------

Personalareal:

• Personalrom for alle tilsette ved skulen	40 m ²
--	-------------------

Drift – og reinhald

• Bygghaft, reinhald og varemottak	315 m ²
------------------------------------	--------------------

Reduksjon i oppvarma areal som følgje av sambruk	700 m²
---	--------------------------

Utvendige garasjar og kaldtllager

• Avfallsstasjon	30 m ²
------------------	-------------------

Reduksjon i uoppvarma areal som følgje av sambruk	30 m²
--	-------------------------

Nettoareal oppvarma

Fagskolen	7.206 m ²
Laksevåg og Bergen maritime vgs	7.067 m ²
Sum	14.273 m²

Redusert nettoareal	700 m ²
---------------------	--------------------

Sum nettoareal oppvarma ved sambruk	13.573 m²
--	-----------------------------

Bruttoareal B/N-faktor 1,45 (FEF)

Fagskolen	10.449 m ²
Laksevåg og Bergen maritime vgs	10.247 m ²
Sum	20.696 m²

Redusert bruttoareal	1.015 m ²
----------------------	----------------------

Bruttoareal oppvarma ved sambruk	19.681 m²
---	-----------------------------

Nettoareal uoppvarma

Fagskolen	250 m ²
Laksevåg og Bergen maritime vgs brutto	325 m ²
Sum	575 m²

Nettoareal som følgje av sambruk	545 m²
---	--------------------------

Bruttoareal uoppvarma B/N-faktor 1,2	654 m²
---	--------------------------

Den vidaregåande skulen leiger areal til kroppsøving i den kommunale idrettshallen på Nygård. Det tek om lag ti til femten minuttar å gå frå skulen. Vi ønskjer å leige vidare, samstundes er sklidra eit treningsareal på 120 m² for elevar og tilsette i den vidaregåande skulen.

Fagskolen sine studentar har tilgang til SAMMEN sine trenings- og helsetenester, og har ikkje behov for idrettsareal på skulen.

Entrepriseform

Fylkeskommunen har dei seinare åra gjennomført større byggjeprojekt som pris-designkonkurranse med samspel. Etter ei open prekvalifisering vil fem grupperingar beståande av entreprenør, arkitekt, landskapsarkitekt, interiørarkitekt samt rådgjevarar for alle dei tekniske faga, gå vidare til ein pris-designkonkurranse der samspelkompetanse også blir lagt vekt på.

Saman med vinnaren vil vi gjennomføre ein samspelfase fram til forprosjekt og endeleg totalentreprisekontrakt. Kontrakten leggjast fram til politisk handsaming.

Modellen er nytta for begge dei nye skulane på Voss, for nye Åsane vgs som er under bygging og Askøy vgs som er forprosjektfase. Fordelen med entreprisemodellen er at omsyn til design, tekniske løysingar, totale kostnader og evne til samspel blir sett og vurdert i samanheng.

Framdrift

Prekvalifisering kan verte annonsert i april 2020, med start av konkurransen i mai. Då kan juryering og kåring av vinnar skje i desember. Eit forprosjektet kan verte lagt fram for Fylkestinget i mai 2022. Rivingsarbeida bør starte i januar 2022 om nybygget skal stå ferdig til skulestart hausten 2024. Framdrift for arbeid med ny reguleringsplan må avklarast med Bergen kommune. Fylkesrådmannen har varsla ein gjennomgang av investeringsprosjekta i samband med budsjett 2021. Vidare prosjektgjennomføring føreset at utbygginga vert prioritert i investeringsprogrammet i økonomiplanen.

Vedtakskompetanse

• Utval for Opplæring og kompetanse	12. november -19
• Fylkesutvalet Vestland	03. desember -19
• Fylkestinget Vestland	17. desember -19

Vurderingar og verknader

Økonomi: Byggekostnadane er kalkulert til 767 millionar kroner inkl prisstigning og mva (i 2020 tal). I skulebruksplanen var kostnaden vurdert å vera 573 millionar kroner (509 mill kr i 2016 tal). Auken frå den opphavlege kalkyla skyldast politiske vedtak om å auke elevtalet på den vidaregåande skulen med nesten 50% og auke i studenttalet på fagskulen med nesten 80%. Det er også vurdert at B-bygget ikkje er tenleg å rehabiliterare og areal med nybygg vil verte vesentleg auka. Sambruk og arealeffektive løysingar reduserer investeringsutgiftene med knapt 40 millionar kroner. Kostnader som følgje av rekkjefølgjekrav i reguleringsplan er ikkje kjende, og vil kome i tillegg. Eigeomsavdelinga sine kravspesifikasjonar har fokus på løysingar som reduserer driftsutgiftene.

Klima: Nytte erfaringar med omsyn til bygging i tre og miljøvenlege energiløysingar ved Askøy vgs, samt Breeamsertifisering av nybygget. Leggje til rette for sikker sykkelparkering. Eigeomen ligg ikkje nær kollektivterminal og etablerte studentbustader. Skulane har meldt inn behov for god parkeringsdekning med bakgrunn i at dei har fagtilbod som trekkjer til seg elevar og studentar frå heile fylket.

Folkehelse: Nybygg og rehabilitering vil føre til betre inneklima. Rom- og funksjonsprogrammet legg til rette for sosiale møteplassar og trygge læringsareal, treningsrom for elevar og tilsette, universelt utforma undervising- og uteareal, samt ivaretaking av dagslys og utsyn.

Regional planstrategi: Skulen er vedteken plassert på tomta der Laksevåg vgs ligg i dag. Eigeomen ligg ikkje i eit regionsenter eller lokalsenter, men har god kollektivdekning med stamliner for buss anten motorvegen gjennom Lyderhorntunnelen eller om Laksevågneset. Det tek ti til femten minuttar å gå frå haldeplassane til skulen. Snarvegar frå stoppet ved tunnelen er ikkje universelt utforma. Det vil verte avgrensing i bilparkering og betring av tilhøva for syklende.

Konklusjon

Prosjektet er krevjande med omsyn til areal og økonomi. Tidlegare politiske vedtak, fylkeskommunale føringar, kulturminnegrunnlaget, mogleiksstudiet, FEF-arealmodell, brukarmedverknad og mogeleg sambruk er grunnlag for omfang og prioriteringane som er lagt fram i saka. Fylkesrådmannen har varsla ein gjennomgang av investeringsprosjekta i samband med budsjett 2021. Vidare prosjektgjennomføring føreset at utbygginga vert prioritert i investeringsprogrammet i økonomiplanen.